

Plan mot kränkande behandling

Römsta förskola

Ansvarig rektor: Annelie Billfors

Giltighetstid: 20240101–20241231

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn och elever. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en plan mot kränkande behandling är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetssätt

Viktigt att alla känner sig välkomna. Vi arbetar och strävar efter att alla barn och föräldrar ska bli trygga med oss pedagoger och förskolan, och respekterade som enskilda individer med enskilda behov.

Vi anser att utveckling och inläring sker med hjälp av lek och där vi pedagoger hjälper barnen att förstå och utforska sin omvärld.

Vi utformar miljön utifrån våra barns behov.

Vi vill att förskolan ska vara en spännande och lärande mötesplats för alla. Där vi utforskar, upptäcker och lär oss tillsammans.

Vi på Römsta förskola tycker att delaktighet och inflytande är viktigt.

Vi tror på lärande genom möten och utifrån det skapar vi rum och plats för dialog och reflektion, mellan barn-barn, barn-pedagog och pedagog-pedagog.

Römstas vision:

“Tillsammans i en lustfylld och lärande miljö”

Det betyder för oss att trygghet, glädje, lyhördhet och positiv anda ska råda.

3. Kartläggning av risker

Vi kan se att det finns barn som ibland exkluderar barn från lek, de kan även vara negativa ledare i leken och vi vuxna behöver ofta kliva in. Vi ser även att vi har utåtagerande barn som förstör andras lek och där vi behöver stötta genom att freda leken, vi ser även att vi behöver lotsa barn i lek för att stötta.

Risk/riskområde	Underlag som identifierat risk (gärna flera källor)	Antagande om orsak(er)

Barn som exkluderar och är negativa ledare i leken	Kartläggning och samtal i likabehandlingsgruppen	Behov av mer stöttning och guidning av vuxna i leken
Utåtagerande barn som stör andra barns lek	Kartläggning och samtal i likabehandlingsgruppen	Behov av mer stöttning och guidning av vuxna

4. Utvärdering av genomförda insatser

Planerad insats	Resultat av insatsen	Utvärdering av insatsen
Ge positiv bekräftelse och uppmuntran vid solidariska och demokratiska handlingar.	Vi ser att barnen är benägna att hjälpa kompisar med små saker, t.ex. trösta och stoppa in kompisens napp eller hämta åkmadrassen om en kompis tappar den. Vi ser också att barnen lyssnar respektfullt och väntar in varandra i samlingsen, ger varandra tid.	Insatsen har lett till det resultat vi hoppades på och visar oss att vi är på rätt väg.
Att som pedagog och arbetslag reflektera kring våra värderingar och förhållningssätt. Samtala om vikten av att agera snabbt och vara enig i förhållningssättet som vuxen, inte låta något passera.	När vi reflekterar tillsammans upptäcker vi att barnen är mer kompetenta än vi tror. Vi ser också att det är viktigt att möta varandras olika sätt att se på barn och situationer för att också vidga vårt eget tänkande.	Vi ser vikten av att mötas och sätta våra värderingar och förhållningssätt under lupp vilket leder till nya tankar och idéer och hjälper oss att se varandras olika förmågor och att kunna möta barnen på ett bra sätt.
Likabehandlingsgruppen med en representant från varje avdelning fortsätter utveckla förskolans främjande arbete.	Vi har genomfört aktiviteter under året som bidragit till samarbete på olika sätt mellan barnen på de olika avdelningarna.	De aktiviteter vi planerat har varit uppskattade och bidragit till en positiv känsla av gemenskap över huset.
Samtala med barnen om hur man är en god kamrat och tydliggöra att det råder nolltolerans överallt. Barn och vuxna hjälper och stödjer till att bli en "god kamrat". Vi jobbar med våra olika känslor och visar verktyg för att hantera olika situationer.	Vi ser en positiv anda hos barnen, där de uppmärksammar andras känslor och bekräftar varandra.	Insatsen har lett till det resultat vi hoppades på och visar oss att vi är på rätt väg.
Implementering av Likabehandlingsgruppen och planering av det pedagogiska materialet för Liten i förskolan.	Förebyggande arbetet underlättas och pedagogerna blir ägare av arbetet.	Underlaget har förbättrats och gjort att vi har kunnat fastställa en plan mot kränkande behandling som är grundad på kartläggning. Dock skulle ytterligare kartläggning behövs. Vi har under åter valt att fokusera på andra aktiviteter än de i materialet men som bidragit till de positiva effekter vi eftersökt.

5. Handlingsplan: mål och åtgärder

Mål med åtgärden	Konkreta åtgärder	Effekter som vi vill uppnå med åtgärden	Hur uppföljningen ska ske • Ansvarig för åtgärden • Datum när åtgärderna ska vara genomförda
Tryggare lek	Vuxna kliver in i leken, vara nära barnen för att kunna lotsa. Alla barn är allas barn	Tryggare miljö för barnen och en bättre arbetsmiljö för pedagogerna	Uppföljning sker i likabehandlingsgruppen löpande, rektor samt likabehandlingsgruppen ansvarar.
	Fortsätta vårt förebyggande arbete	Tryggare miljö för barnen	Uppföljning sker i likabehandlingsgruppen löpande, rektor samt likabehandlingsgruppen ansvarar.

6. Delaktighet

Barnen deltar utifrån ålder och mognad i samtal hur man är en bra kompis, vilka förmågor som krävs för detta. Vi låter barnen öva på detta dagligen genom att vara närvarande pedagoger. Utifrån kartläggningarna på avdelningarna, intervjuer kring trivseln på förskolan med de äldsta barnen och det värdegrundsarbete som pågår löpande på enheten görs barnen delaktiga i arbetet med planen. Likabehandlingsgruppen bestående av en pedagog från varje avdelning ansvarar för att kartläggningarna genomförs och att eventuella risker som framkommit genom samtal med vårdnadshavare eller i det dagliga arbetet på avdelningarna fångas upp och tas med i det förebyggande arbetet.

7. Förankring

Planen mot kränkande behandling görs tillgänglig digitalt för vårdnadshavare och arbetet med likabehandling lyfts på olika sätt genom informationsbrev eller på föräldramöte. Planen förankras hos barn och pedagoger genom det dagliga arbetet på enheten och genom likabehandlingsgruppen.

8. Rutiner för akuta situationer

Rutiner när barn kränker barn:

- Den/de som upptäcker eller får vetskap om händelsen kontaktar avdelningspedagog/mentor.

- Avdelningspedagog/mentor kontaktar omgående utsedd kontaktperson(er) med fördjupad kunskap om kränkning, trakasserier och diskriminering.
- Föräldrar/vårdnadshavare kontaktas.
- Skyndsam anmälan till STELLA-systemet. Utöver anmälningsskyldigheten inträder också utrednings- och åtgärdsskyldighet.
- En utredning utifrån händelsen påbörjas, där även förskolans atmosfär ingår i kartläggningen.
- I vissa situationer kan elevhälsan behöva kopplas in.
- Upprätta tid för uppföljning och utvärdering.

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar elev:

- Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets vårdnadshavare.
 - Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.
-

Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

- Kön

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet, det vill säga tillhörande kvinnligt eller manligt kön. Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön.

- Könsöverskridande identitet eller uttryck

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

- Etnisk tillhörighet

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Skolan/förskolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

- Religion eller annan trosuppfattning

Skolan/förskolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddhism, ateism eller agnosticism.

- Funktionsnedsättning

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller begåvningsmässiga och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel- och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. *Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.*

- Sexuell läggning

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuallitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

- Ålder

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom att likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekats tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäliga tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet *sexuella trakasserier* innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Anm.: Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan till exempel ske genom skolans regler, undervisning och läroböcker.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

- Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

- Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

- Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

- Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.

